

Letnik II.

v lažnjivi obleki.

Štev. 5.

Izhaja v mesecu dvakrat, kedar ga je volja. — Veljá celo leto 2 gold. 40 kr., pol leta 1 gold. 20 kr., četrt leta 60 krajc. Posamezne številke se dobivajo po 10 kr. v Klerr-ovi bukvarnici na velikem trgu št. 313.

Telegrami.

Iz Dunaja. V državnem zboru zahtevajo naši poslanci, da bi se pravice, ktere se dajo Poljakom, raztegnile tudi čez Slovence. Giskra odgovori: „Mislite, da se bodo Vam posebej klobase pekile?“ Na to reče Svetec: „Le dajte nam jih, pekli jih bomo že sami.“

Iz Dunaja. Na stenah državne zbornice je nabit sledeči ukaz: „Tirolski poslanci so, kakor znano, iz državnega zbora ušli. Da se kaj takega v prihodnje ne zgodi več, se bodo vrata zazidala. Kdor pa ušle poslance nazaj pripelje, dobi stol dvornega svetovalca.“

Iz Idrije. Pri nas se je čutil velik potres. Ljudje pravijo, da je bil najbrž zavoljo tega, ker smo odpadli od Dežmanove vere.

Iz Ipave. Občina je sklenila oziroma na to, da pogosto padajo iskrice ljubljanske inteligencije v naš trg, odpraviti še tisti dve laterni, kterih je v temoti strah.

Iz Senožeč. Kraške mule se zavarjejo proti nasledkom Demšarjevega izreka, češ, da one niso njegove rodovine.

Iz Ljubljane. Te dni je našla ljubljanska policija fabriko, kjer so se delali ponarejeni bankovci po 50 gold. Med drugim orodjem se je našla tudi ploša za tisti petdesetak, kterega je dr. Bleiweis obljubil fantam na Janjčah za turnarsko zastavo. Voditelj te delavnice je tisti „dihur“ ali duh, kterega sodnija v pravdi z Ješčani ni mogla najti. Soditi je, da so se vsi denarji, kteri so bili obljubljeni za pretepanje nemškutarjev na Ježici in na Janjčah, tu delali.

Iz Ljubljane. Pajk je šel. Ljudje so jeli žalosti umirati, in grozno veliko je bolnih.

Iz Mamelukije. Nek doktor medicinstva je iznajdel te dni zobé, s kterimi je človek v stanu, Slovence prav krepko zobati. Doktor sam je stavil, da v minuti pozoblje 25 Slovencev s kožo in kocinami. Strašen jok po vseh vaséh, kjer prebivajo Slovenci.

Nerodnim ljudem za ušesa.

Ministerstvu.

Le malo časa
Odločen'ga ti;
Pa z ajdovco ljudstvo
Za tabo kadí.

Cenetu.

Postal si cesarski
Svet'valec že ti;
Saj tud' slepa kura
Čas' zrno dobi.

Korlnu.

Vse ljudstvo že pravi,
Da si renegat,
Da rad po Slovincih
Ti mečeš le blat'!

* *

Pa ta je lažnjiva;
Ti mečeš le rad, —
Ne blat' po Slovincih,
Slovence po blat'.

Finku.

Nekter'krat je dobro,
Če člov'k govori,
Za Finka pa boljše,
Če vedno molčí.

Turnarju.

K' so tebe podili,
Gredó zdaj v klet;
Tud' ti, k' si ž njim tekel,
Pojd' ž njimi sedet.

Fricu.

So rekli, da tujec
Slovenski ne znaš,
Pa vendar slovenski
Kruh dobro poznaš.

30 jogrom.

Zakaj deset trikrat
Vas mesto izvol'?
Saj tičev, kot vi ste,
Je eden dovolj.

Pajku.

Zakaj le popustil
Uradnijo si ti?
Saj leševja dosti,
In dost' tud' ljudi.

Taglatovcem.

Berite, berite,
Verujte mu vse,
Če šest se dni laže,
V nedeljo se ne.

Demšarju.

Zahvali se oslom,
Da svet te pozná,
Da vsak ti osliček
Ne riga: „I-A“.

O časi!

O Bog je vstvaril grešni svet,
In vredil vso naravo,
Pozabil je bil v naglosti
Na liberalno ustavo.
Ni vedel, da b' ljudje sami
Mejili kdaj svobodo si.
Od konca bilo je na svet'
Prijetno vsem živet'.
O časi!

Ko Adam v paradiz' grešil,
Je bila preiskava
Prav hitra in brez pravdnikov,
Ker božja b'la postava.
Brez plače angelj Gabrijel
Adamu „bilje“ je zapel.
Brez stroškov sta človeka b'la
Obsojena oba.
O časi!

Pozneje se sodilo sploh
Po večji oblasti;
Mogočnemu dovoljeno
Je bilo celó krasti.
Brez kazni je smel silovit
Grajščak priprost'ga kmeta ubit'.
Pravice takrat bilo ni
In časi žalostni.
O časi!

Prišli pa sitni so ljudje,
Neredni so postali;
Brez usmiljenja so bratje že
Drug druž'ga ubijali.
Takrat snoval' sodnije so,
Da grešnike kaznujejo.
Brez plače ta sodnija b'la,
Dosegla vsakega.
O časi!

Ko pa na svet' denarji so
Gospodovati jeli,
Veliko se trudilo le,
Da b' kak cekin prejeli.
Zdaj revež — revež povsod bil,
Pravice nikjer ni dobil.
Zdaj vladal je le zlat cekin
Pozneje tud' „fiorin“!
O časi!

Če kdo je koga škodoval,
So hitro ga zgrabili;
Ni nikdar mesece sedel,
So hitro ga sodili.
Apelacije bilo ni,
Neznani tud' rekurzi vsi.
D'nar ni pomagal nič, ne stan,
Vsak bil je kaznovan.
O časi!

Takrat postava bila ta,
Da kriv je, kdor kaj véini.
Po vesti se sodilo je
Med revež', bogatini.
Po paragrafu ni noben
Bil grešnik s palico tepen.
Postava bila čista vest,
Nikdar mogočna pest.
O časi!

Zdaj pa pravica draga res,
Cenejša skor krivica;
Če človek pravdo zdaj dobi,
Je draga zló potica.
Če ne verjame tega kdo,
Mu hitro vse dokazemo:
Če kdo kam ljudstvo dražit' gre,
Se bahat' s tem še smé.
O časi!

„Brencelj.“

Modra sodba.

Sledečo črtico iz sodnijskega življenja našel je „Brencelj“ v kitajskih zgodovinskih bukvah, in jo je, ker mu je bila zló všeč, prestavil ter jo podá tú svojim bralcem. Čujte!

Morda Vam je znano, da sti v mameluški deželi, ktera se tišči kitajske, dve stranki; mameluška in narodna. Prva se dela in kuha iz tujcev ali Kitajcev, druga pa je domača, tedaj ljudstvu prijazna.

Čudna pa je prikazen ta, da po mestih te dežele in posebno v glavnem mestu — menda se imenuje Ljan-Ib — se šopiri mameluški rod, kateri ne šteje čez 300 duš, glav pa še manj. To je čudno, pa je resnično.

Nekega dne se podá v mesto neko društvo, ktero se vadi v skakanju in nagajanju. Čeravno se je po deželi govorilo, da bodo mestjani in posebno mestni zbor, kateri se tam imenuje „konfuzija“, zapodili te skakalce, ki nimajo prav nič v mestu opraviti, posebno če pridejo s svojo zastavo in na obročih napeto telečjo kožo zasmehovat in zabavljat, so bili ti prebivalci dežele tako predrzni, da so priromali bobnajoči v mesto.

Ta predrznost je razkačila mestjane tako, da so zapodili celo kmečko drhal, ktera je v begu zgubila celó zastavo in boben. Vnel se je sicer hud pretep, a kmetje so bili v manjšini in so morali pobegniti, ko so nektere še po glavi dobili.

Dogodba je razkačila pravično mameluško sodnijo

tako, da je brž polovila kmete, jih zaprla in pri konečni obravnavi obsodila, češ, da nimajo nikoli pravice, hoditi mestjane dražit s bobnom in zastavo. Če hočejo rogoviliti, imajo domá dosti prostora in nihče jim ne krati veselja. Na svojih tleh ima vsak pravico se prekucevati in bobnati po 100 telečjih kozah, a v tujo občino in celó v mesto ne sme zahajati s celo čedo, kedar nima dovoljenja od mestnega županstva.

Dalje se bere v omenjeni povestni knjigi, da so bili kmetje, kateri so prišli mestjane dražit, potem, ko so prestali svojo kazen, izgnani iz dežele.

Se vé da se je to zgodilo že pred 100 letmi in blizo kitajske dežele, kjer stanujejo neverniki brez postav.

V Avstriji ali celó v Ljubljani se kaj enakega ne more zgoditi, ker imamo izvrstne državne postave.

Tedaj ta dogodba ne cika nikakor na ljubljanske razmere, in le kak hudobnež bi jo utegnil napačno zasukati, česar pa „Brencelj“ ni nikakor kriv.

Pogovori.

Jože. Pri konečni obravnavi zoper Janjčarje in turnarje so nemškutarski skakači pričali v nemškem jeziku. Nek zatoženec je na to rekel: „Čudno se mi zdi, da so ti-le gospodje na Janjčah vsi dobro slovenski znali, zdaj pa ne zná nobeden.“

Jaka. Kozja molitvica je pisana v slovenskem jeziku in to znajo turnarji vsi.

Tone. Kaj misliš ti o tistih 50 goldinarjev, ktere je dr. Bleiweis za turnarsko zastavo obljubil? So bili li ruski rublji ali avstrijski bankovci?

Tine. Menda počeni groši.

Tone. To mislim tudi jaz, saj kmetje niso imeli za turnarje družega ko počene groše.

Tone. Si čul, Jože, da bo na Dunaji izhajal nov list z naslovom „Blisk“? Ubogi „Brencelj“!

Jože. Zakaj neki? „Brencelj“ se bliska ne boji, dokler ne bo treskalo, se ne bo vstrašil. Blisk le koga oslepi, a ubil še ni nikogar.

Rešpehtarjova kuharica.

Sva že narazen jest pa gospod padar s njegovim pudeljnam. Kar skregala sva se, pa je blo ven. Pa res! Koker da b' bil človek zato všafan, da b' pasje beštje pucal in jim bolhe trebil! Zraven pa sem bla še jest uržah, če je pes kakšen šunken al kej takga vkradel, k' so rekli, da sem jest pojedla. Dokler ni blo kontumace za pse, k' jih niso mogli na žnorah okol vodit, je šel čas' z gospodam padarjam in je v kakšni kuhnji, ker so padar vizteral, kej polizal; potem pa smo ga mogli domá redit. Kaj

mal sné tak grdavš! Kostí neče, menda je že meškutar-ske sorte, k' le rad mesó je, kostí pa drugim puša.

Gospoda padarja ali rešpehtarja — človek je že rešpehtarjev navajen, k je zmiraj per nobel ldeh v dinst — je mal pust pobodel. Pravjo ldje, da je na pusten dan vseh norcov god, pa našmu gospod rešpehtarju ni pršel nobeden sreče vošit, pa ga tud niso nič vezvali. Ne vem, če je ta pregovor za kaj.

Na pusten večer so fravi rekli, da gredo nekam med ene konstantinopelce, riblavce, in teleguncvete al kal — k' človek na zastop prov dobro tajč! — Ne vem, kej so imel cizengo, al v kazin al na širštát.

To so tič rešpehtar! Dozdej sem mislila, da so meškutar, k ldje tolk šimfajo čez nje. Pa niso! Na pepelnico mi je pravla Žefa, da so ji frajla rekli, da so bli naš padar na mačkerad v čitalnici. „Bež', bež', sem rekla, „to že ni res! Te je že kdo naplavšal, al pa so tvoja frajla tist cvikar domá pozabil, da niso prov vidli.“ — „Ne, ne!“ prav ona, „to je prov gvišno, da so bli Ke smo her v čitalnici, ker je blo tud velik družih šem. Saj je bil tud tist Dežman, pa še Kljun se je c'flajs iz Dunaja perpeljal, da je med šemam v čitalnici špenciral.“

„Če je taka“, sem s' mislila, „bo pa že! Kjer so tak gospodje kot Dežman in Kljun, so naš rešpehtar tud.“

Samo mejhen se m' je čudno zdel, da so oblekli tist frak, k' je lastovknim repetnicam čist podoben, in da niso obul tistih marostšitfelnov, k' jih nosjo čitalničarji. Pa ne vem, zakaj se pred mano ženirajo povedati, da so bli v čitalnici! Kaj se boje, da b' jih meškutarji ne spodli iz službe? Slobenerji jih tud' ne bojo, sej še niso noben'ga.

Žefa, k' je bolj ausbildana kot jest, in k' zastop tud nekaj od politike, k' ima enga šoceljna, k' je per enem prezident za kučarja, m' je rekla, da je tist landesausslus, k' ima naš'ga rešpehtarja pod sabo, zašafal, da more vsak, kter ima kakšen dinst v njegovem pecirk, znat slovensk pisat pa brat. To bo pa že sitno! Od mene se niso

padar dost naučili, k' sama dost ne znam. Pa saj Slobenerji niso tako žleht, da b' vse storili, kar so zagvišal.

Tode nej bo kar če. Zdaj se nič več ne pekiram za gospoda padarja in njegov'ga pudlja, k' sem šla preč. Zdaj nimam nič dinsta, pa sem v kvarterji per eni pekantarci v eni kamri prav pod streho v trekem štuk. Se bo že dobil spet kakšen dinst.

Če kdo vé za kakšen dinst, k' men paše, pa naj mi naznan, mu bom pa dala dober lon. Samo to povem: rešpehtar more bit, drugač ne grem v službo, k' sem že nobelj gospôde navajena. Moj antres je: Špela Šnitleh trek štuk reks v Lajboh.

Jezikoslovje.

Pravijo, da imena večidel izhajajo od lastnosti, ktere ima stvar ali oseba, na primer: Tagblat, to je list, ki po blatu gazi, Pajk, to je človek, ki mreže nastavlja itd.

Če je to pravilno in dosledno, zakaj se imenuje mož iz Blatne vasi Dežman? Lastnost dežja je, oprati vse, na kar kaplja. Mož iz Blatne vasi pa še ni nikogar opral, timveč znano je, s čim on Slovence umiva.

Kaj, ko bi se, da imé naznanja lastnosti in opravila svojega lastnika, odslej imenoval Blatman?

Dr. Brenclj, pfficus.

Predlog.

Ker se je, kakor smo že omenili, sprejela postava, da plačujejo delalci davek od zaslužka, se vidi primerno in spodobno, da plačujejo tudi tisti davek, kteri dosti služijo, pa nič ne zaslužijo.

Tu jih je nekaj:

Gospod dr. Cene Kljun od svojega stola v ministertvu.

Ljubljanski konšt. zbor.

Nekteri, ki v deželnem zboru ljudstvo zastopajo.

Nasprotniki našega naroda po službah v deželi.

Tisti Slovenci, ki za blagor naroda prvake opravljajo in na vsa usta kričijo.

Tisti, kteri „Brenceljna“ v „kontrabant“ beró, pa se ne naroče.

Če minister Brestel vse take ljudi pod davkarsko mero spravi, bo Avstrija v kratkem brez dolgov.

Za oslovski spominek

so nam došli sledeči mili darovi:

Gosp. dr. K. v Lj. — oslovski kašelj, kterege se njegovi pacijenti drugače ne znebe.

Iz hribov nad Ribnico — velik kravji zvonec, ker se spodobi, da ta osel nosi zvonec.

Izpod Pertovča — celo butara sená, da ne bo lakote poginil.

Rešpehtarjova kuharica — čeljust, s ktero je Simson filistre pobijal.

Gosp. Dežman — svoje principe za stalo.

(Več darov se še pričakuje.)

Želja od več strani je, da bi se spominek postavil na dimnik v Senožečah.

Listnica.

Gospá ** v Demžaljah: Namenjeno stegno blagovolite poslati naravnost v Senožeče, ker vredništvo nima shrambe za tolike darove.

Gosp. S-r na Smolovem: V blagi namen odločena koža bo kakor nalašč; tudi Vi jo pošljite v Senožeče, kamor je že nekdo poslal štiri kopita.

Čiškim mulam: Poklonite se stricu rajši osebno, ali mu pa pošljite deputacijo.

Radovedna vprašanja.

Državni zbor je sprejel postavo, ktera zaukazuje, da se mora od vsakega zasluzka davek placati.

Zadeva ta postava tudi tistih 50 gold., ktere je, kakor trdijo nemškutarske pokvaze, dr. Bleiweis obljubil za turnarsko zastavo?

Koliko bodo placali turnarji od bunk, ktere so na Janjčah dobili?

Koliko placa renegat, kteri zasluži, da bi ga strela razkosila?

Koliko placa dr. Kljun od prejete nezaupnice?

Koliko placa Demšar v Senožečah, kteri si je s svojim izrekom oslovsk spominek zaslužil?

Koliko placajo ljubljanski liberaluhi, ki po listih ljudstvo in deželo psujejo in zaslužijo, da bi jih kdo vrgel v blato, ktere ga po Slovencih mečejo?

Rešitev uganjk v „Brenceljnu“ št. 4.

I. Tagblatt — Tak' blat'.

II. Ježica.

Brencelji,

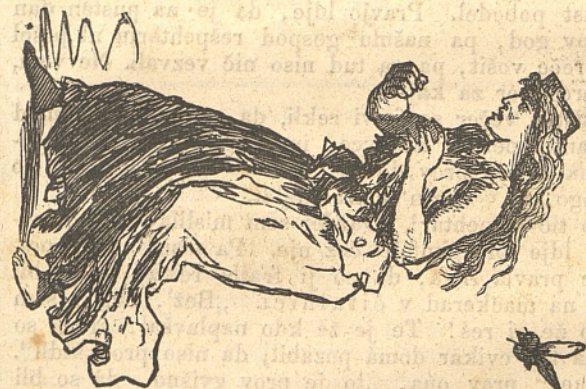
ki Avstrijo od nekdanj nadleguje.

1. „Je že za mano!“

2. „Čakaj, simež!“

3. „Ga že imam!“

4. „Oho! Ušel je!“

5. „Zdaj pa jo v tek!“

6. „Zdaj pa ima on mene!“

7. „Beži, če ne —“

8. bežim jez!“